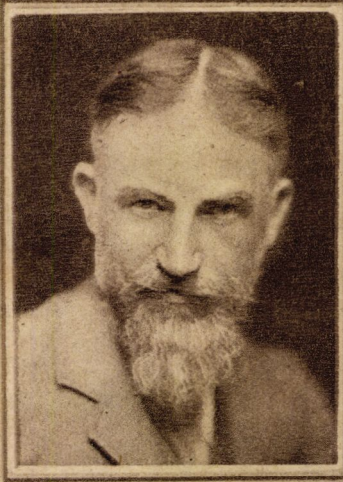
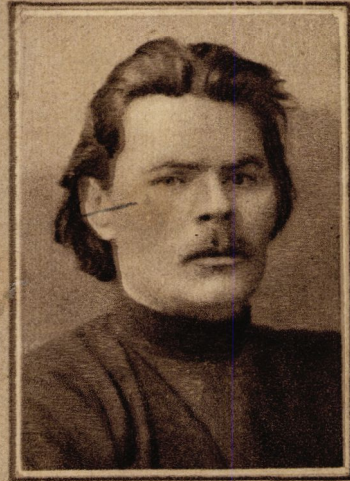

SZINHAZI ÉLET

SZERKESZTI: INCZE SÁNDOR.

SHAW BERNÁT

GORKIJ MAXIM

IBSEN HENRIK

A PROLETÁR FORRADALOM SZINPADI KÖLTŐI

1919.

13. szám. ára. 1K.50.

Medgyaszay Vilma.

[Signature]

le belőle a következtetést. Odadobta a kalapjába az érzés alamizsnáját. Csak az érzésig jutott el, de addig a megismerésig, hogy mindez tarthatatlan és türehtetlen, hogy élni ilyen módon tovább egyetlen embernek se lehet, a lázadásig sohase emelkedett. Hiszen a régi színház nézői legfőlegb könnyezni akartak a páholyaikban, de előadás után okvetlen aludni is akartak.

Igazán nem is bolygattuk meg az államukat sohasem. A tizennyolcadik században a szinpadon mindenki — még a polgár is — úgy gondolkozott, mint az arisztokrata s úgy beszélt, rimes, sormetszetes alexandrinusokban. Aztán a tizenkilencedik és huszadik században mindenki csak a polgárság gondolatát és érzését visszhangozta. Mi, akik ma élünk, nem is tudjuk, hogy valójában mennyire polgári volt minden művészetünk. A tőke csiráján mindent szolgálatába szegődtetett. Az író, akit gyermekkora óta nevelt, észre se vette, hogy évek során micsoda gondolatokat és kétségeket vetélt el, nem látta, hogy miben korlátozta szabad mozgását. Igen, a tőke ponyvája lett a divatos „irodalom“ és a „jó színház“. Itt megengedték, hogy csiklandós szellemmel nyuljanak a kényes kérdésekhez és kuplékat énekeljenek a vérbajról, de az emberiség ordító fájalmát, lelki és nemi nyomorúságát már tilos volt feltárni, mert ez „izléstelen“ és „kellemetlen“ volt. Egy francia lélekbuvár könyvet irt az utolsó évtizedek nagy színházi sikereiről. Kimutatta, hogy a népszerű darabok sikerüket kilencven százalékban vagy a nemzeti örületnek, vagy a burzsoa-szempontjuknak köszönhetik. Példaként nem kell messze mennünk. Egyik legsikeresebb darabunk az volt, mely egy szegény szerencsefi váratlan meggazdagodásáról szólt. Ime a

tegnapi kor ideálja, emelkedettség, becsvágya. Az éhes disznó a színházban is makkról álmodott. Pénzről vagy olcsó szerelemről.

Sajnáljuk ezt a művészetet és ezeket a színházakat? Tíz éve hirdetem minden írásomban, hogy a „polgári“ drámának vége. Utolsó nagyja Ibsen, aki már klinikai képet ad bomlodozó társadalmáról s hősei betegek, öngyilkosok és agyalágyultak. Hiszem, hogy a bolsevik színház, mely majd egy gátlás nélküli, erkölcsös társadalmat tud a háta mögött, annyi idő multán újra állít valamit és nem kell mesterségbeli ravaszágokhoz fordulnia, hogy hatni tudjon, sem pedig egy kis színházban összegyűjteni az értőket, kikhez csak bonyolult érzések tolvajnyelvén lehet beszélni. A tettek után következik a tett művésze, a dráma. Ujra arénák és cirkszok fogadják be a nézőket és a dráma ismét oly egyetemesen emberivé válik, mint a görög aranykorban.

S a színház pedig nem „szórakozóhely“ lesz, de az áhitatnak, a szabad és erkölcsös embereknek a temploma.

VARSÁNYI IRÉN

Vígsház — Liliom
(Lázár rajza)

A nép színháza

Irta: Dr. MÁRTON MIKSA

A politika hullámverése eddigelé nem érintette a színház életét. Kormányok és politikai rendszerek bukása, a háboru, sőt a forradalom rendkívüli evolúciója sem volt képes megbolygatni a színpad világát. Maradt minden a régi: rendszertelen produkció, nivótlan műsor, színésznyomorúság és — maximális bevételek. A háborus izgalmaktól felzaklatott közönség rohant a színházba, hogy idegeit csillapítsa, megnyugodjék és szórakozzék. A színházaknak — felhasználva a példátlan konjunkturát — könnyű szerrel módjukban állott volna hivatásukat magasabb szempontból irányítani és olyan szellemi munkával szolgálni, amely a tömeg izlését fejleszti; erkölcsének, világfelfogásának, irodalmi érzékének nemesítésére alkalmas. A tiszta irodalom műveinek élvezetében megfürdik a lélek, megtisztul a szellem.

Ezt az igazságot és ezzel együtt a színház kulturális fontosságát diadalmas parancsszóval szentesíti a kormány, amely emberfölötti munkásságának első perceiben a színházra gondol és fennen hirdeti a felszabadító ígét: *a színház a népé!*

Nemcsak a népnek, a munkás tömegeknek megbecsülése, hanem az irodalom, a szellemi munka, a színház rendkívüli jelentőségének felismerése váltotta ki ezt az elhatározást, amely a színházat azoknak szánja, akiknek megteremtődött: az irodalomnak és a népnek.

A vörös hadsereggel egy napon született meg a magyar színház proletariátusának új hadserege. Írók, színészek fel a harcra! A kultúra, az irodalom fegyverével kezetekben küzdjétek ti is diadalmasan az új Magyarország győzelme érdekében.

Járay Sándor — Járay Böske — Kruysvick Anna

Medgyaszay Színház: Kívül tágasabb

(Papp fölv.)

Ez az Ady Endre forradalma!

Irtá: Emőd Tamás.

Ady Endre halálát követő napon a nagy csöndbe belegunyolódott egy fitymáló hang, egy elaggott ur fölényes, magasból lenéző és cinikus nevetése. Rákosi Jenő volt a hang tulajdonosa. Lemosolyogta a nagy halottas pompát egy tárcában, ami a Budapesti Hírlapban jelent meg és el akarta zavarni a proletár-résztvételt a koporsó mellől. Ilyenformát irt: mit akartok? Ady Endre nem a ti forradalmatok halottja. Hiszen mikor a forradalmi magyarság vezetői elvitték tiszteletüket a költő elé, ő sokak füle hallatára ezt a kijelentést tette: „Én nem így gondoltam! „Ez nem az én forradalmam!”

Ilyenformát irt Rákosi Jenő bucsuztatóul és bár ő nem jelölte meg tüzetesebben, hogy melyik hát az Ady Endre igazi forradalma, — lehet, hogy ab ovo kételkedett is az Ady forradalmiságában, — és ha nem is tudni, hogy csakugyan tette-e Ady Endre azt a kijelentést, hogy a Károlyi Mihály-féle forradalom nem az övé, a formulában egészen véletlenül mégis

„Mióta ember néz az égre,
Vörös csillag volt a reménye“.

(Ady.)

igaza volt Rákosi Jenőnek. Egészen véletlenül. Mert a télelőn lezajlott, nagy sietséggel polgárvá sminkelt forradalom, az ügyesen hazafiassá hangolt koncert, amiben nagytőke és polgárság, arisztokrácia és megyei közigazgatás teljes diszharmóniával együtt brugózott, csakugyan nem az Ady Endre forradalma volt. Más forradalmat akart Ady és ha szóval nem mondta, de megírta, megírta számtalanszor a forradalmat, a másikat, amit ő várt. Ady ezt a forradalmat akarta és hitte: ezt, ami most van, a proletariátus nagy és igazi, mindent átöntő forradalmát. És nem a Nemzeti Tanácsét, sem pedig a Bécs ellen irányuló kuruc forradalmat. Olyat akart, amelyet Petőfi irt fel a pirosuló zászlóra, s amit a szó szignált: Világ-szabadság. Az Ady írásai körül kavargó köntörfalazásoknak, belemagyarázásoknak, okoskodásoknak ideje már, hogy vége szakadjon. Elkötelezte ő magát sokfelé a hibrid politikai életben, pártokhoz, páholyokhoz, csoportokhoz, mert ő mindenhova tartozónak érezte

GREGUS — FLITNER — UJVÁRY — MEDGYASZAY — DÉNES — KABÓK

Medgyaszay Színház — Névaparti estély

(Papp felv.)

magát, ahol egy kis szikrája megcsillant a progresszióknak, ahol egy kis kezdeményezést egy kis jószándékot, egy kis elszántságot látott a jövődőért, a nagy és egész szociális átrendezkedésért. Tíz kézzel harcolt, tíz front-részen, de mindig az összetartozó és egységes arc-él szakaszaiban. Hol itt bátorított, hol ott jelent meg, hogy a hanyatló kedvet serkentse. Egészen, legbelül: várta és követelte azt a forradalmat, ami most történt meg. Ez az, amit sok igyekezettel sokszor eltussoltak és ellepleztek az írástudók és írott betűből magyarázók. Aki decenniumon át volt Ady mellett, de legközelebről, véget nem érő éjszakai korcsmázásban, átbeszélgetett és átvallott szállodai éjjeleken, aki úgy ismeri Adyt, hogy akármelyik versét kívülről tudja recitálni a folytonos újraolvasások lelki-gyakorlataiból, az tudja, hogy az Adyban élt legbensőbb lény nem az opponáló magyar ur vagy az európaivá finomodott főszolgabíró egyénisége, hanem a nincsetlen proletár lelke volt: a gyár-marta, szép, sovány, bus alvóé, aki urabb, mint egy király.

Az írott betű is eleget mond, ha más híjján abból kell bizonyítani. Vegyük csak sorra, amit irt, a fejlődés vonalában, kommentár nélkül. Kihallani, hogy amit mond, abból a proletár beszél és a proletár-lélek sir.

TANAY FRIGYES

Vígyszínház: Lilliom

(Lázár rajza)

1901 augusztus 27-én: „Nem frázis, igaz hitünk, igazságunk, hogy csak kiméretlen harc-csal lehet egy kevés reményünk a megváltásra. Hát bánkodjam azon, hogy a király haragszik? Avagy fájjon a nemzeti engedmények sorsa? Vesződjem ostoba problémákon?” — 1902 február 1-én: „Nem a jakobinusok harcolnak itt, a csuhásokkal, hanem az ész a megzápult szívvvel, a világoosság a sötétséggel. Nostra res agitur. De félni nem kell. Jaurés a francia kamara alelnöke. Az új, emberséges, világos világot nyomja, hajtja fölfelé az örök kazuítás, az egyetlen igazság: a természettudományi. Csak a gyöngék roskadnak térdre. A kemények többen vannak.” — 1901 április 30-án: „A szocialisták legerősebb támogatója a reakciós nacionalizmus. És ez az egyetlen reménységünk és erősségünk a nacionalisták ellen.”

1902 június 22-én: „A germánok kacskakezü császára, aki egy darabig mulatságos figurája volt a világnak, most már nem tud mulattatni bennünket. Ez az ember a végzet embere s ha megcsinálja, amit meg akar csinálni, hajh, sok száz esztendőig fog attól a világtól könnye folyani. Nem kis dolog ám ez, s nem is nagyképűség. Az emberiség mai és jövőendő millióinak életsorsa döntődik el most. Akiknek a lelke pedig szabadon szokott lázadni, Heine gyötrelmét érezzük most s könnyes szemmel fohászkodunk: Adj ó sors egy kis pogányságot a földre, mert elveszünk a szomjuságtól...! Talán megnő, koncentrálódik a lelkiismeret. Talán ur lesz majd valami a világon. Talán valaha hinni fogja mindenki az egyszerű igazságot, hogy az emberiség célja: az életet mindenki számára gazdaggá, széppé és szabaddá tenni. Bár talán helyet csak egy szívben is ez az igaz és lázas-ságában becsületes strofa...”

1902 szeptember 26-án: „Olyan idők járnak, hogy csudák is eshetnek. Mi birkábbak vagyunk a birkáknál. Mi türjük a megnyuzatást békésen. De a sok millió birka proletárból vérengző vadakat csinálhatnak a Károlyi Sándorok. Néhány főúr vadászterületeket akar ebből az országból. Vigyázzanak, mert ha így dolgoznak, a vadak fognak vadászni.”

1902 október 1-én: „J'accuse... Vádolom az életet, e hitványt, e szépségest, ez igazodót. Valamikor bölcs lesz, szent, igaz, gazdag és isteni ez a világ. De miért kell millióknak tölteni a temetőket, táplálni a humust, köny-

nyezni és vérezni előbb? Gyűlöljetek mindent, ami a haladó világkerékre ráfekszik! Sötétséget, bigottságot, impotenciát. Nem a szeretet fogja megváltani a világot, hanem az a nagy gyűlölet, mert ez a gyűlölet: világosság! Ó, igazodó világ célja, boldogsága: világosság! Sokan hallják a föld dübörgését s hirdetik, hogy jön az új világ, a világosság világa. Bizony mondom: ha jó, az új küllő szetteti . . .“

1902 november 21: Mi nem érzük meg a nagy harcot. Agrárizmus, merkantilizmus, liberálizmus, klerikálizmus, Szent Imre-egylet, Bethlenkör, mindet összesöpri a szociáldemokrácia . . .“

1903 április 12: „A vatikáni akol hiába reménykedik. Jönni fog egy vihar. Ó, hogy mi már nem fogunk akkor élni, mikor ez a szent, hatalmas égiháboru kitör! . . . Ó, azért szép vagy te, nagy és egyetlen igazság, gyönyörűséges, nagyságos, fölséges élet! Most tavasz van. Erődet kedvvel belehelted a világba! Husvétii hallelujázás zeng az egész világon. Nyílik a virág. Minden szép. Még ez a megriadt, nagy emberi nyáj is, melynek Te dicsőséges Élet olyan régen ontod s még eddig olyan hiába az apótolokat! . . .“

Végül „Lével az apámhoz“ címmel a proletár újságíró-penna nagy apoteózisa:

„ . . . Hogy jó lett volna édes apám, központi szolgabíróvá választódní Zilahon, kivirágoztatni a hét szilvafát s becsületet szerezni elkoldusodott diósadi Adyoknak? Egy napig . . . Te tudod, édes apám, hogy csak egy napig . . . Heine Henrikkel szeretnék válaszolni neked, édes apám. Ó szólt vala a szentlélek lovagjairól. A szentlélek lovagjait pedig magyar agrárius nyelven zsidó skriblereknek nevezik manapság . . . Hát mik is vagyunk most? Fáradt olimpusi istenek és kiközösített, magáról lenézett páriák. Vagyunk nagyon sokszor komédiások. Alkuvóbbak a ócsiszárnál, s hajlékonyabbak a nádnál. Addig . . . Addig mig nem int, nem hiv a gyilkos, az acélhegyü ördög. A rongyos, acélhegyü kis diabólus. A penna . . . És akkor csupa hit a világ, csupa szerelmes lángra érdemesség az . . . És ilyenkor beleverjük, belekorbácsoljuk nyomorult testünket, összetépett idegeinket e nagy szerelembe. A jobb életért, a becsülete-sebb világért, az előretörésért, a világosságért, s a fantómok legfantómbabbjéért, legbolondabbjéért és legszebbjéért: az igazságért.

. . . Ilyenek vagyunk és ezek vagyunk mi, szentlélek lovagjai, fáradt, cinikus legények, skriblerek. És nem belőlünk lesznek a képviselők,

a miniszterek, kormányzó nagy urak, de azokból, akik a mi vérünk árán s a mi arcunkat csak maszkolva, a mi tollunkat megbecstelenítve, a mi szent örületeinket meg nem értve, törtetnek előre . . . Mi maradunk, akik voltunk. Mig összetépvé le nem roskadunk, akkor is a hitben, hogy az emberek, a bennünket lenézők és a bennünk reménykedők megváltásán dolgoztunk . . . Korrigálódik az élet, apám. Ami küzdő örültségünkben rendszer van, s ez a bolondság bölcs bolondság. *Vékonyan sávolódik immár az eljövendő világos élet fénye.* A diabólus urabb rajtam, mint valaha. Az életnek, tökéletesülésnek szerelme nagyobb. Édes apám, a fiadat nem kell okvetlenül siratnod már, mert jobban hisz magában s az életben, mint valaha!“

Igy vallott Ady Endre, a proletár Ady Endre, tizenhat évvel ezelőtt, 1903 tavaszán. És vallotta versben is:

„Az én hitem nem erkölcs, nem szokás,
Az én hitem csodás nagy álmódás,
Az én hitem több, mint egy kurta óra,
Mely összegyűjt színháztalálkozóra,
Az én hitem új földre nyit kaput,
Az én hitem pusztítani, ölni tud . . .“

. . . Azt hiszem, hogy majd csak egyszer kiállok,
S zászlót fogok, ha senki sem követ:
Idenézz! Tömeg! . . .“

HARASZTHY HERMIN

Vígszínház: Liliom

(Lázár rajza)

Aztán a többi versek. „Mennyi öröm zug, mennyi arany cseng, mennyi erő küzd, mennyi minden van, mennyi szép minden, mennyi szent minden és mind a másé, mind a másé...”

„Vulkánhegyek nőnek a lápon, jön a sugár egész sereggel, végigcikázik a világon. Lángoszlop lesz, mi most ködös rém, lángfogó lesz a szenny, salak, s a veszteglő, bús akaratóbj lesz diadalmas akarat. Talán vulkánhegyekre lépek vérvörös, büszke lobogóval és torlaszok fölött süvöltök rombolni hívó bomba — szóval a büntengert szabadítom föl, hogy kiszakítsam a nádat, tölgyet, hogy végtől végig hömpölyödjön, hogy megtisztítsa jól a földet, hogy tobzódják a rég veszteglő, a gátra szomjas akarat!”...

A vers: „Mit bánom én, ha utcasarkok rongya?...” A másik vers: „Harc a disznófejű Nagyurral.” A harmadik: Vörös szekér a tengeren. „Vörös szárnyu nagy vízi szekér tör elő a Vizen.

Honnan jön? Mit hoz? Idetart?
Ő jön: az új vezér?
Milyen vörös iromba szárnya.
Uj Hajnalnak a pirja, lángja,
Vagy vér az, újra vér...?

FRANYÓ ZOLTÁN

Repülj hajóm, rajtad a Holnap hőse. Uj lángok, uj hitek, uj kohók, uj szentek. A magyar Messiások. Mi urunk: A Pénz. Sirás az életfa alatt. Lázár a palota előtt. A gazdagság álma. Uzorás Khíron kertje. Pénz és karnevál. Az Utca éneke. Dózsa György lakomáján. A Vörös Nap.

— „Nem akarok dühvel meghalni; ajzott és visszatartott ivvel, remény nélkül, fekete gyászszal, fekete szívvvel. Kelj föl, ó, kelj föl, szent vörös Nap, mig gyülölök, vagyok és élek — hatalmasabb, pusztítóbb lennél, hogyha én nézlek!”

Vörös jelek a Hadak Utján. Megjött a Nép, vihar-irammal. Itél a nép, itélni fog s ezerszer jaj a bűnösöknek! — Veletek száguld, vív, ujjong a lelkeim: véreim, magyar proletárok! — Vörös csillag, ragyogj és trónolj! — Civis urak, nagy baj léssen majd akkor, ha vörösön bejön a délibáb! — „Vörös Krisztusoknak igazága, tavaszi hadja várunk, várunk! — Minden mostanit iobbal pótolunk, vagy minden vész itt.” Lesz itt más lakodalom: piros lakodalom. —

„Uj kisértet jár, harsog a hir,
Ki jött nem éjfélkor, de nappal,
Dacosan viselt, vörös és szép,
De még az Uristen előtt sem
Levehető sisakkal.”

„... Lelkem és e bús magyar föld
Uj kisértetét várva-várja,
S itt piroslik előttem.”

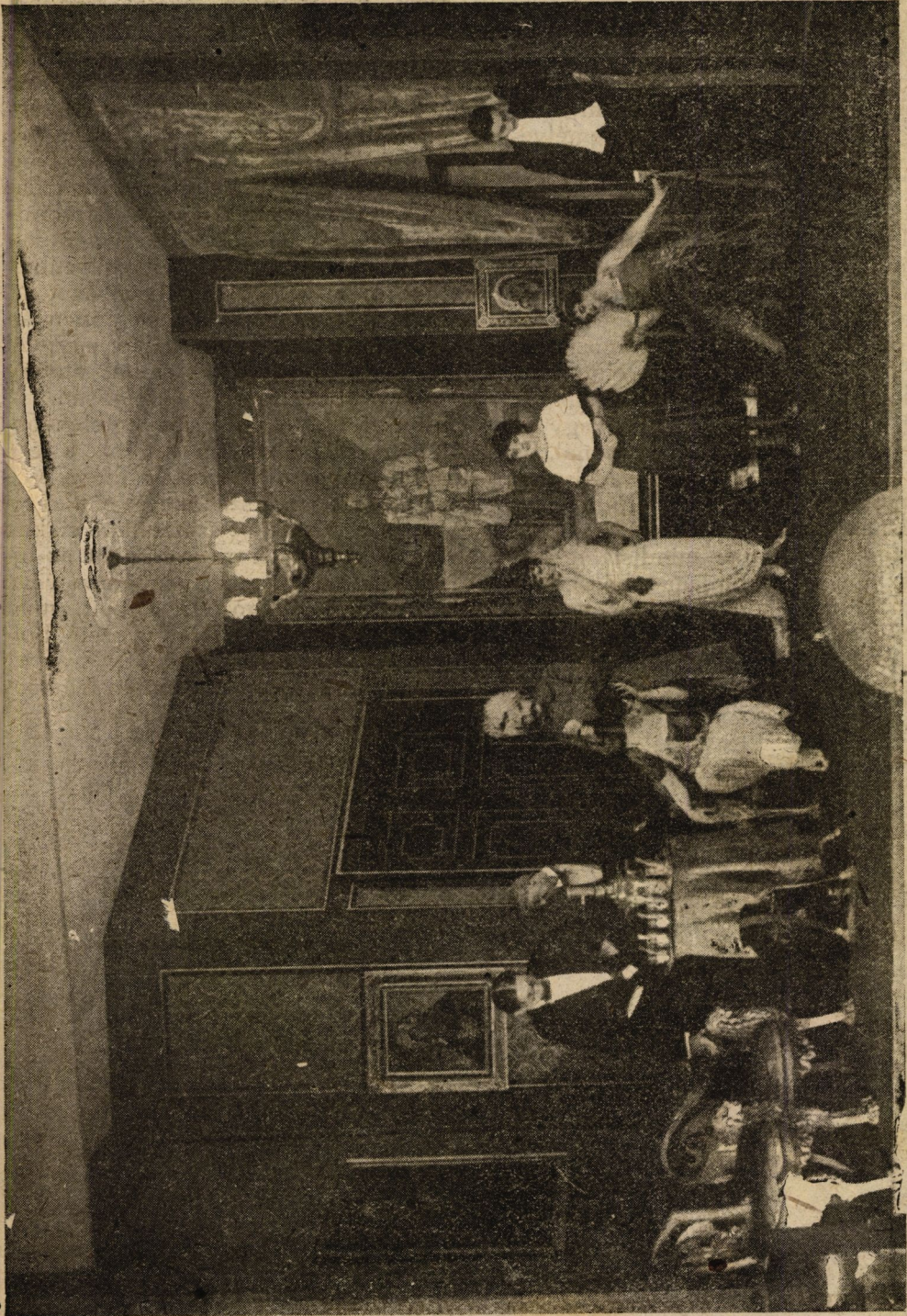
A Ma kiebrudáltjai. A Jövendő fehérei. Áldással, emberi verejték. Proletárfiu verse. Menekülés uri viharból. Az Ember istenként talpára áll. Olyat látunk, amit sohse láttunk. Fekete és vörös bosszuk hörögnek. Mi kacagunk utóljára. Nő a dühösök szent szektája. aratás lesz, ne féljetelek. . . .

*

Nincs mit folytatni. Még száz verset lehetne előcitolni, hogy tanuságot tegyen. Még az Ond vezér unokájának arcából is a gyármarta, szép, sovány, bús alsó vonásai ütköznek ki. Proletárpoézis volt és engesztelhetetlenül forradalmi az Ady Endre lirája, ezt elkendőzni lehetett, belemagyarázni lehetett, kiboncolni, operálni, bevarrni, kiherélni: mindent lehetett, de a meggyötört és komor proletárcarc formái plasztikusan domborodnak elő minden Ady-gondolatban a rányomott „esztéta“-maszk gipsz mögül.

Ez az Ady Endre torradalma, ez a most, ill

Medgyaszay Színház — Névapartí estély
 Ujváry Bátrsony Tarnay — Greguss Flittner Bayor Medgyaszay Dénes
 (Papp Résző félv.)

Vallomás

Írta: SZOMAHÁZY ISTVÁN

Kedves Incze, én most megirtam, átdolgoztam, megrövidítettem, össze-vissza foltoztam egy háromfelvonásos komédiát, esténként elkábulva nézem a leírógépellapokat, a címet, a személyeket, instrukciókat s még mindig nem tudom magam beleélni a valóságba, hogy egy egész darab írására energiám volt. Tizenkétéves korom óta mindig a színműírásra készültem, mióta az eszemet tudom, mindennap elhatároztam, hogy hétfőtől kezdve rendszeresen fogok dolgozni a darabon s mostanig, pedig már harminckettő is elmúltam, még sohase vittem többre a címnél, esetleg a személyek nevénél vagy az első felvonás diszkrét leírásánál. Ez annál érthetlenebb, mert közismert irigy ember vagyok, aki nem tud aludni, ha másnak színpadi sikere van. Aki körülöttem él, az már mind sikert aratott a színpadon, darabjainak bécsi, berlini, stockholmi, kopenhágai, newyorki színlapjai ott függenek tarka színekben a dolgozószobája falán, — talán én vagyok az egyetlen az egész generációm-

ban, aki még sohase hajlongott a rivalda lámpái előtt.

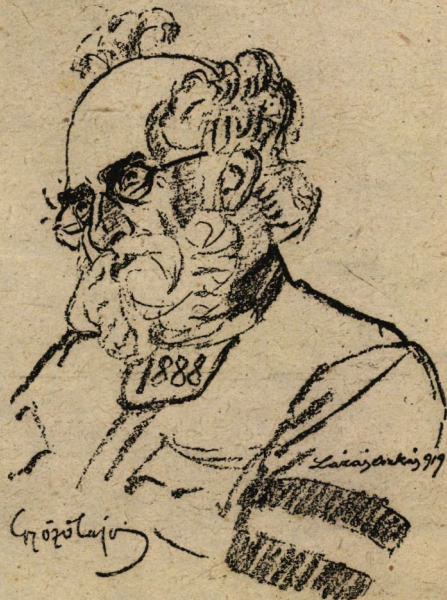
Most, mikor végre levetni készülök a maidenségemet (ezt sporthirlapíró-társaim a lovakra szokták mondani, akik először nyernek a versenyen) meg akarom okolni, miért nem próbáltam meg eddig a darabírással, hiszen ez sokkal érdekesebb kérdés, mint az ellenkező, mert a darabnemírók száma hasonlíthatatlanul kevesebb a darabírókénál. Rögtön bevallom, hogy nem valami altruisztikus jóindulat volt ennek az oka, nem az ártatlan közönséget kíméltem, hiszen miért lennék éppen én az egyetlen kíméletlen, amikor egygyel több vagy kevesebb jó ember amugy se tud változtatni a világ folyásán.

Az első ok, talán a lényegtelenebb, az, hogy alapjában én vagyok a leglustább ember a világon, s hiába szegezi a mellemnek száz megjelent könyvem s az össze se számolható cikkek sokaságát, melyek nevem alatt az újságokban megjelentek, alapjában véve mindössze se dolgoztam annyit, mint egy tisztességes telekkönyvvezető. Boldogabb fiatal koromban azért csaptak el a bankból, mert nem bírtam félnapot

LÁSZLÓ AMBRUS

Vígsház — Liliom
(Lázár rajza)

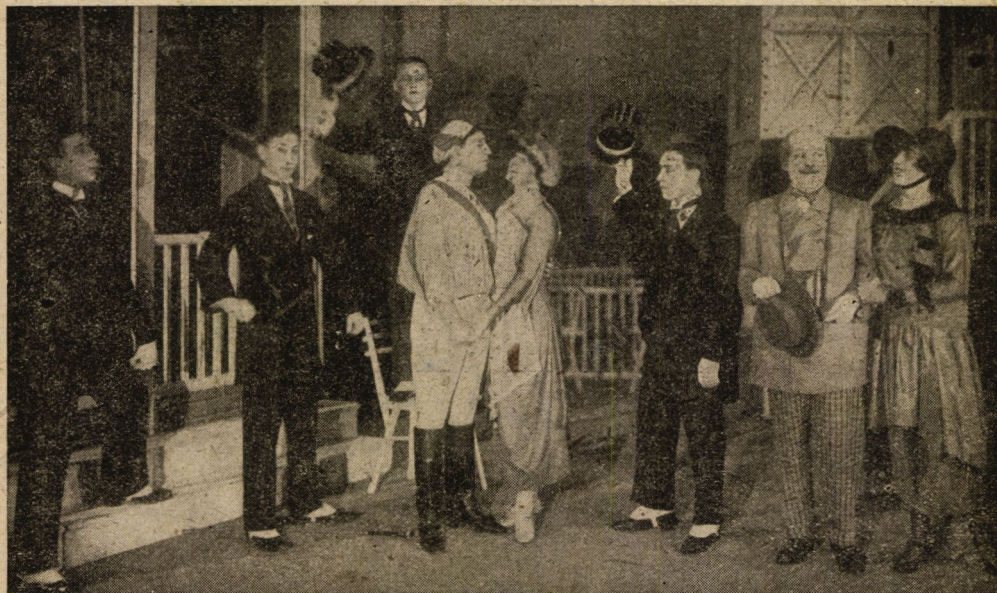
GYŐZŐ LAJOS

Vígsház — Liliom
(Lázár rajza)

ülni az íróasztal mellett s ez a tehetégtelenségem, fájdalom, még ma sem változott meg. A természettől én nem a munkára születtem, sokat és hosszasan szeretek ülni egy jó karosszékből, feketét kavargatni, szivárogni, kedves és vig barátok ostobaságait hallgatni s néha kártyákat csapdosni a zöld asztalhoz és ártatlan gibicekkel zsörtölődni, akiket személy szerint felelőssé teszek a játékbeli balszerencsémért. A békeidőkben azok voltak a boldog óráim, mikor idegen országok felé roboghattam a kényelmes kupékban s az egész napi kószálás után kellemes zibbadsággal nézhettem egy sarokból a sok szép asszonyt, ismeretlen férfit, akik csevegésükkel, parfume-jükkel, mosolygó arcukkal az életem egy-két pillanatát kedvessé tették. Ez volt az én igazi elemem, nem a munka és ha mégis összehordtam ólombetűkből néhány ezer kilométert, ez minden inkább volt, csak nem szándékosság, magam csodálkozom legjobban, hogy képes voltam rá. Talán a megszokás tette, hogy minden nap ott ültem másfélórát az íróasztalom előtt, — ha ebből mégis ilyen hallatlan

kvantum gyűlt össze, ebben az én akaratomnak igazán nincs sok része. Becsületszavamra állítom, hogy nem előre megfontolt szándékkal voltam szorgalmas. Megkezdtem egy regényt az újságban, amit az első folytatás után már nem lehetett többé félbeszakítani, le kellett hát ülnöm mindennap a másfélórát s ez az üldögélés lassanként afele vénemberes szokássá lett nálam. Ne tessék hát megróni engemet azért, hogy ilyen bűnösen produktív vagyok, én igazán sohase akartam megharagítani azokat az urakat, akik a fogalmazásból négyest adnak nekem.

— Lássá, kedves Incze, ez volt az egyik oka annak, hogy sohase irtam háromfelvonásos szindarabot. Nem volt hozzá sohase elég energiám, a tanár urak ebből is láthatják, hogy nem vagyok megrögzött bűnös. Igen, ha ezt is úgy lehetett volna, mint a regényírást, hogy amíg az első jelenetet játsszák, én megirom a másodikat, azután a harmadikat, a negyediket, egész végig, nehogy a függőnyt szégyenszemre előadás közben kelljen lebocsátani, — akkor talán már az én író-

SZIKLAY—GALETTA—PÉCHY ERZSI—SIK REZSŐ—VIGH MANCI

Városi Színház — Lili bárónő

(Papp felv.)

asztalom fölött is függne egy-egy bécsi vagy kopenhágai szinlap. De a szinpad munkánál ez az önpresszió nem szokásos s a direktorok még mindig makacsul ragaszkodnak ahhoz a szokáshoz, hogy az ember az egész kész darabot egyszerre átadja nekik. Csodálkozom-e, hogy ily körülmények közt még sohasem jutottam tovább a darabom címénél s egész tisztos kort értem meg anélkül, hogy egy félénk szinigazgató, az újságírói befolyásomtól rettegve, magánremekművem, némi önundorodással, szinrehozta volna.

Szerénységemnek második oka már sokkal kinosabb: hallatlanul, sőt emberfölöttien gyáva vagyok. Az a gondolat, hogy egy-egy elmésségemet kinos csönd fogja követni a szinpadon, hogy a főpróba közönsége engem is oly agyalágyultnak fog tartani, mint én tartottam néha egy-egy illusztrisunkat, hogy a máj- és belsőrézskivevők tobzódva fognak lakomázni rajtam, — ez a gondolat sokkal borzasztóbbnak tettszett előttem mindig, mint az, hogy éhes oroszlánok közé bemenjek. Életemben sohasé sajnáltam úgy senkit, mint a sorsukat vivó szerzőket, akik habzó szájjal állnak a kulisszák között s reszkető térdkalácsccsal lesik a késedelmeskedő tapsot, — meg van-e fizetve a legnagyobb sikerrel is az az izgalom,

mely a főpróba előtt és a végzetes három óra alatt a szegény és citerázó idegeiket összetépi? Mennyivel jobb sorsa van a boldog regényírónak, aki békén pikkolózhat a kaszinójában, míg rossz munkáját egy láthatatlan sárbogárdi olvasó leszólja.

Ezért nem irtam eddig háromfelvónásos szindarabot, — hogy most miért szántam rá mégis magamat, ezt jóformán magam sem tudom. Meg vagyok ijedve magamtól, mert a nagy szorgalmam valami szenilis tünetnek látszik előttem. Egy bizonyos: ha idejekorán tűzbe nem dobom, abban a pillanatban meg fogok szökni Budapestről, mikor a kéziratot egy színházdirectornak átadtam. Nagyon kérem, kedves Incze, ne kiáltsa a nevemet a premiéren, mert én akkor valószínűleg egy erdő közepén fogok ülni, ahova tévedésből se jut el sohasé pesti újság.

A SZÍNÉSZEK FIZETÉSE — mint *Maróczy Gézá*tól, a kommunizált színházak gazdasági vezetőjétől értesülünk — egyelőre nem változik. Pozitív örömhír a színészekre nézve az, hogy ezután, mint közhivatalnokok, fizetésüket havonként és előre fogják kapni, ilyenformán a színészek első két hónapos fizetést kapnak.

KARDOS GÉZA

Vigszínház — Liliom
(Lázár rajza)

BÁRD ÖDÖN

Vigszínház — Liliom
(Lázár rajza)

Három egyfelvonásos

A MEDGYASZAY SZINHÁZ UJDONSÁGAI

A finom és artisztikus Medgyaszai Színház a minap harmadik műsorával lepte meg közönségét. Az új színlap ezuttal is *Vámos Árpád* igazgató művészi érzékét és irodalmi izlését dicséri: a három darab, mely a friss és érdekes műsor gerincét adja, csupa komoly és igazi érték, a magánszámok biztos sikerét pedig már előre garantálta a legjobb magyar dalköltők kipróbált márkája.

Az új műsor legnagyobb érdekessége kétségkívül *Lengyel Menyhért* új egyfelvonásos színműve, a „Névaparti estély“, amely a kiváló író legfrissebb munkája. A darab a mai Oroszországban játszódik, egy névaparti kastélyban, ahol estélyre gyűlnek össze a bukott rezsím nagyjai, a régi arisztokraták. És a rendjeles urak, büszke hölgyek közé egyszerre beront egy váratlan vendég: egy katona, aki foglyának jelenti ki az egész szízes társaságot. Két világfelfogás csap össze az előkelő csil-

láros szalonban: az egyik, amelyet a titokban lakomázó, előkelő társaság képvisel, a másik, amelyet az a katona képvisel, aki az utca forradalmi zajából, az új idők fergeteges viharából csöppent a megrémült uri társaság közé. Ilyen költői távlatból csak igazi író láthatja a ma történelmi eseményeit. Az a finom leszűrt-ség, amelylyel *Lengyel Menyhért* megrajzolja a maga alakjait, abszolút irodalom és hatástalan mégis megkapóan érdekes. A darab főalakjában, egy fölényes, okos és megértő hercegnő szerepében *Medgyaszay Vilma* jutott művészi feladathoz. A színpadi alakítás, a kamaraművészet netovábbja, amit ez a nagyszerű művésznő produkál *Roubatin* hercegnő szerepében. Egy kis arisztokrata-leány, *Nadja* szerepében, akinek kedvéért az orosz katona az egész társaságnak megkegyelmez, *Bayor Gizi*, a Nemzeti Színház kiváló művésznője lép fel mint vendég nagy sikerrel. A többi szerepben *Bársony István*, *Ujváry Lajos*, *Greguss Margit*, *Flittner Rózsi*, *Dénes György*, *Ihász Lajos* jutnak minden este komoly művészettel meg-

TARNAY ERNŐ

Medgyaszay Színház: Névaparti estély

BAYOR GIZI—DÉNES GYÖRGY

Medgyaszay Színház: Apolló bajusza

érdemelt elismeréshez. Az orosz katonát, aki az új idők szellemét hozza magával a főúri társaságba, *Tarnay Ernő*, a Magyar Színház jeles tagja játssza ugyancsak mint vendég, lelkes sikerrel.

Lengyel Menyhért szenzációs sikert aratott darabján kívül még egy új szerzőt is avatott fel a Medgyaszay Színház legutóbbi premiéréje. Az új író, *Ferenczy Sári*, csak a színpadon új név, mert az irodalomban már régen számottevő sikerei vannak és éppen nemrég jelent meg érdekes legújabb regénye „A vörös daru”. Az irodalom egyébként a tehetségén kívül a vérében is van: leánya dr. *Ferenczy Zoltánnak*, az egyetemi könyvtár tudós igazgatójának. Első színpadi kísérlete igen kedves, finom egyfelvonásos. A címe „Apolló bajusza” és ugyanabban az időben játsszik, mint a regénye: a bécsi kongresszus idején, 1815-ben, a császárvárosban, Ferenc császár udvarában. Az öregedő uralkodó harmadik feleségének, Ludovika császárnőnek egy meghatározó és kedves kis élet-epizódjáról szól a darab. A császárnő estélyt

akar rendezni, amelyen egy előkép keretében Apolló is szerepelne. Ezt a figurát gróf *Werbua* huszárfőhadnaggyal szeretné játszani a császárnő, de a gróf nem akar bajusztól megválni, még Apolló kedvéért sem. Ludovika erre magához hivatja a főhadnagyot, aki nem ismeri császárnőjét és cselből udvarhölgynek adva ki magát, meghódítja úgy, hogy a gróf most már mindenre kész. Leveteti a bajuszát is, de amikor csupasz ajakkal jelentkezik, kis démona megnevezi magát. A gróf meglepődik, de nem tágit, követeli a jutalmat az áldozatért. Ludovika már-már enged a heves ostromnak, mikor belép Ferenc császár és tréfásan megfenyegetve a feleségét, karját nyújtja neki:

— Mily szép ön ma, Ludovika! . .

— Először és utoljára, felség; — feleli szomorú mosollyal a császárné, aki ezzel finoman elintézte kis szerelmi regényét.

Nagyon ügyes és tehetséges *Ferenczy Sári* első színpadi műve és kétségtelen, hogy a fiatal írónőtől még sok érdekeset várhatunk. Sikerét erősen előmozdítja a kitűnő előadás is

A FIATALOK

Kép a Színművészeti Akadémia vizsgaelőadásáról

(Papp felv.)

A császárnőt *Bayor Gizi*, a Medgyaszay Színház vendége játssza nagyon kedvesen, sok kecsességgel. A császárnő udvarhölgye *Greguss Margit*, Ferenc császár szerepében pedig nagy feltűnést kelt *Ujváry Lajos*. Az amorózó hős alakjában a fiatal *Dénes György* mutatkozott be avatott, kellemes színésznek. Végül meg kell emlékezni *Vámos Árpád* igazgatóról, aki ugy ezt a darabot, mint *Lengyelét* is finom invencióval, igazi avatottsággal rendezte.

Az új műsor harmadik darabja egy *Offenbach-operett*. A második császárságbeli Páris nagy mulattatójának abból a korszakából való ez a finom kis egyfelvonásos, amikor még a „*Les bouffes parisiennes*” című kis színházát vezette. Az operett eredeti címe: „*Un mari à la porte*” (Egy férj az ajtó előtt) volt, *Harányi Zsolt*, a szöveg szellemes átültetője, a „*Kivül tágasabb*” címet adta neki. A Medgyaszay Színház értékes kulturmunkát végez vele, hogy az operett legnagyobb mesterének é zseniális kis remekművét, melynek minden ütemét áhitattal szívja be a hallgató, feleleveníti. Az operettben igen előnyösen mutatkozott be

a színház új szubrettje, *Járay Böske*, ki mellett *Kruyswyk Annie*, *Jaray Sándor* és *Palotay Árpád* adják a kitűnő operett-együttest. Az operettet *Bársony István* rendezte, a fiatal *Balogh Ernő* pedig a zenekar élén gondoskodik róla, hogy a legszebben érvényesüljön a finom *offenbach*i muzsika.

Ujítása az új műsornak a magánszámok gazdagodása. *Medgyaszay Vilma* utólérhetetlen művészetével *Reinitz Béla* és *Nádor Mihály* dalait interpretálja, *Vidor Ferike* „*Nóta a Czeisler urról és énrólam*” címmel *Nádor Mihálynak Mihály István* szövegére irt kedves sanszonját adja elő szokott közvetlenségével. Két megkapóan szép *Reinitz*-dalt szólaltat meg *Dr. Lukács Béla*, *Ujváry Lajos* kedves komikuma pedig *Reinitz* és *Nádor* egy-egy dalában érvényesül. Szerepel végül a műsoron egy nagyon kedves kis kabaré-tréfa is. „*Sulyos*

KABÓK GYŐZŐ
Medgyaszay Színház — Névaparti estély
(Papp felv.)

BÉRCZY ERNŐ — MÉSZÁROS GIZA
Francia négyes — Belvárosi Színház

eset! a címe, a szerzője *Mihály* István, kinek dalszövegei egyre népszerűbbek lesznek. A kis tréfát *Szokolay* Etel, *Bárony* István és *Kabók* Győző adják elő vidám trióban.

A műsor új, a siker azonban a régi a *Medgyaszay* Színházban. Most is estéről-estére megtelik a nézőtér e finom, hangulatos kis színházban, mely egyre kifejezettebben igazolja, hogy hű marad az alapelveihez.

Lugosi Béla feladata

A fővárosi színészek szövetsége megszűnt, tagjai beléptek a Fővárosi Színészek Szakszervezetébe, mely művészeti szakosztályát képezi a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének. Fenti szakszervezet a f. hó 27-én vidéki színészek szakszervezetévé átalakuló Országos Színészegyesülettel; az Országos Zenészsövetség, mint szakszervezettel; a Színházak Műszaki Személyzetének Szakszervezetével megalapította a Színházi Alkalmazottak Szervezetének Országos Szindikátusát. A Szindikátus szervezője *Lugosi Béla*, akit a Nemzeti Színházból a közoktatási népbiztos szabadságolt, hogy a színházak kommunizálásánál kapcsolatos teendőikben közreműködjen.

FALUDI LÁSZLÓ.

a Színészegyesületi iskola tehetséges nővérdéke

A második premiér

— Bemutató a *Muskátli Kabaré*ban. —

A főváros legfiatalabb színháza kiállotta a tűzpróbát. A *Muskátli Kabaré* első műsora nyolc héten keresztül táblás házak mellett került színre és heteken keresztül lehetett volna játszani a nagyszerű műsort, ha a művészi vezetőség nem tekintette volna azoknak az érdekét is, akik már látták a színházavató programját a *Muskátli Kabaré*nak. Az új műsor egyik kiemelkedőbb produkciója *Berky* Lili megkapó alakítása *Lakatos* László vigjátékában a „Bölcsődal”-ban, amelyben *Czobor*, *Iványi* és *Gergely* segítik a siker kivívásában. *Emőd* Tamás aktuális darabot irt, a címe „Az ember”, főhőse *Gózon* Gyula, egy tragikus katonaszerepben. *Liptai* Imre „Villamos” című tréfája egy villamosütközőjén játszik, a „Don Juan” című darabban pedig *Gömöry* Vilma produkál kitűnő alakítást. *Balassa* Emil „Gimnazistaleány” címen irt egy kis vigjátékot, *Deák* Flóra és *Gózon* interpretálják kedves tehetséggel. *Harmath* Imre *Patat* Leóval ismét egy kitűnő bluettet irtak, a címe mindent elárul: „Tiszt, mely foltit”. Új író is szerepel a műsoron, *Csöndes* Géza, aki „Rózenzweig” címen végtelen mulatságos jelenetet irt. Szenzációja a műsornak *Radó-Czobor* „Tavaszi dal és tánckettős” című duettja, amelyet *Harmath-Magyar* irtak. A magánszámokat *Emőd*, *Harmath*, *Buday* Dénes, *Magyar* László, *Losonczi* Dezső stb. irták és *Berky* Lily, *Donáth* Aranka, *Gózon*, *Deák* Flóra és *Radó* adják elő nagy sikerrel, *Szücs* Nelli Ady-verseket szavallatmal hatással.

A második műsort — hisszük — nyolc hétnél is tovább kell játszani, — olyan jók a darabok és magánszámok s oly nagyszerűen játsszák a *Muskátli Kabaré* művészei.

Művész

Kezemre láncot rakjatok,
Láncon legyek, ha rab vagyok.

Szemembe nyíllal csapjatok,
Ne lássak, hogyha vak vagyok.

Fülembe önt csurgassatok,
Legyek süket, ha az vagyok.

... De hagyjatok, ó, hagyjatok,
Hogy lángoljak, ha nem vagyok.

GÁCH DEMETER

Ficsur dala a Liliomból

The musical score is written on six systems of staves. The first system is a single treble clef staff. The second system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The third system is a single treble clef staff. The fourth system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The fifth system is a single treble clef staff. The sixth system consists of a treble clef staff and a bass clef staff. The music is in 3/4 time and features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and dynamic markings.

Vigyázz! Vigyázz! te Jáninger
 Vas gyerek a Bérci
 Bekasztliznak a központba,
 Sirhat majd a Rézi!
 Ott gyön már a zсарu, a zсарu, a zсарu.

Sirhat majd a Bársony Rézi,
 Ha beleszó zárva,
 Elkísérik a Rézit is
 A nagy sárga házba,
 Ott gyön már a zсарu, a zсарu, a zсарu.

A „SZÍNHÁZI ÉLET” BEKÖTÉSI TÁBLÁJA

kapható piros, világos- és sötétkék színben a kiadóban 6·50 K árban. Portó 65 fillér. Egy évfolyamhoz 2 tábla szükséges

Szász Zoltán második előadása

A NŐI LÉLEK FEJLŐDÉSE

Holnap, 30-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg *Szász Zoltán*, a kiváló író nagyérdemű matinéját a Royal-Apollóban. „*A női lélek fejlődése*” a címe ennek az előadásnak, mely az emberiségnek ezt az ősi, szfinkszyszerűen érdekes kérdését veszi vizsgálat alá. Valóban alig van téma, mely annyira izgatta volna az emberiséget, annyi vitát, elméletet, de költeményt, művészi alkotást is ihletett volna, mint éppen a női lélek. Szász Zoltán azonban erről nem szedett-vedett ötletek füzére formájában beszél, hanem magas bölcsészeti szárnyalást, alapos tudományos készültséget és előadásmódot egyesítve. Abból a megkapó tételből indul ki, hogy a nő tulajdonképpen egy átmenet a gyermek és a felnőtt között. Igazolja ezt a nő testi, érzelmi és értelmi alkatanak ismertetésével. Jellemzi ezután a női lélek legszebb világának, a női szerelemnek a fejtegetésével. Hogyan szeret a nő és hogyan szeret a férfi? — erre a kérdésre felel igen érdekesen.

De nemcsak a nőt mint egyént, nemcsak a nő egyéni fejlődését ismerteti, hanem a női nem fejlődését a kezdetleges koroktól egész a mai napig. S itt élénk mered a nagy napnak nagy kérdése: a nő-felszabadítás ügye. Szász Zoltán természetesen a női felszabadítás, a feminizmus lelkes híve. Nagyon érdekesen fejtegeti azokat az okokat, melyek a modern nőt arra kényszerítik, hogy a szűk háztartási életből az anyai és hitvesi kötelességek mellől kilépjen a társadalmi életbe is. Az új ut, a jövő nőjének vonalai bontakoznak itt ki. Különösen a jövő nőjének a lelke az, ami különösen érdekes. Erről azt mondja Szász Zoltán, hogy egyre hasonlóbba válik majd a férfi lelkéhez, de nem lesz hozzá tökéletesen hasonlóvá!

Az előadáshoz, mely iránt már most óriási az érdeklődés, a Royal-Apollóban, Bárd Ferenc és Társa és a *Színházi Élet* boltjában lehet jegyeket kapni.

A művész-név

Hosszabb szünet után megint nagy sikerrel szerepel a budapesti hangversenytermekben *Friedmann Ignác*, a nagyhirű zongoraművész, aki több év mulasztásait pótolva koncertjein nagy ovációkra ragadtatja lelkes hallgatóságát. Az estéit *Friedmann* is ott tölti, ahol a fővárosi művészek legtöbbször, a Kertész-utcai Fészek-ben, ahol már sok kedves, intim ismerőse van. Az egyik ilyen baráti összejövetelen történt, hogy valaki megkockáztatott egy talán nem nagyon gyöngéd, nem is tulságosan tapintatos kérdést, hogy hát a kiváló művész miért szerepel *Friedmann*, sőt *Ignác* névvel az európai koncerttermekben, holott bevett szokás szerint valami művésznevet is választhatott volna magának.

Friedmann nem vette zokon a kérdést, sőt szívből kacagott, azután elmondott egy kis történetet, amit továbbitanunk kell hiven ezen a helyen:

— Krassó mellett egy kis faluban születtem, nagyon jámbor és nagyon szegény családból származom — mondta *Friedmann*. — A zenei hajlam, ahogy az életrajzok mondani szokták, korán jelentkezett nálam és nagy familiám, egész rokonságom egyhangulag állapította meg, hogy zenét kellene tanulnom, csakhogy a szentencia keresztülviteléhez bizony nem álltak rendelkezésre apámnak a szükséges anyagi eszközök. Mint az ilyen kis helyen szokás, az egész község népét belevonták a tanácskozásba, melyen végül elhatározták, hogy közközlésen fognak kiműveltetni. Három évig tanultam zongorázni szülővárosomban, de ez idő elteltével mesterem úgy látta, hogy tőle már többet nem tanulhatok. A kupaktanács úgy határozott, hogy Bécsbe küldenek, *Leschetitzky*hez, persze közközlésen. Mielőtt elutaztam, egy mecenásomnak nagyszerű ötlete támadt, kisütötte, hogy művésznevet kell számomra választani. Családi néven *Chájim Mordechaj*-nak hívnak és jámbor honfitársamnak volt érzése ahhoz, hogy belássa, ilyen névvel nem mehet az ember művésznél. Hosszas tanácskozás után megállapodtak benne, hogy — *Friedmann Ignác* lesz a nevem.

— Uj nevemmel lettem a nagyszerű *Leschetitzky* növendéke. Szorgalmasan tanultam, szépen haladtam, végre megérhettem az első nyilvános szereplés izgalmát. Fellépésem előtt mesterem kissé restelkedve így szólt:

— Hát ez mind nagyon szép, fiatal barátom, de azt hiszem, jól tenné, ha valami jóhangzású művésznevet választana magának. *Friedmann*, sőt *Ignác* nem nagyon jól cseng a műsoron és a plakáton.

— De tanár ur kérem, — feleltem kétségbeesetten, — *hiszen Friedmann Ignác az én művésznevem!* — Ezzel elbeszéltem neki az egész históriát. *Leschetitzky* kacagott, akárcsak önök, de azóta is csak a „művésznevem”-mel szerepelek a nyilvánosság előtt.

Legénylakás.*

Vígjáték egy felvonásban.

Irta: MÉSZÁROS IVÁN.

SZEMÉLYEK:

Brenkócz József . . . . . Békeffi László
Ella, a felesége . . . . . Kökény Ilona
Tankovics főhadnagy . . . . . Boross Géza
Doktor . . . . . Laky Imre

A fenti szereposztásban adták az Andrássy-
uti Színházban 1919 febr. 19-én.

Elegánsan butorozott legénylakás. Tankovics főhadnagy fekszik a pamlagon. Hirtelen felugrik, az ajtóhoz siet és hallgatózik. Majd visszasiet, újból lefekszik és türelmetlen várakozásában mindenféle hókuszpókuszokat csinál. Gyufákat gyújt, hangosan számolgatja a tapéta kockáit stb. Egyszerre hallani, amint valaki a félig nyitva hagyott külső ajtót becsapja és besiet Ella.

Tankovics. (Felugrik.) Végre. (Bezárja az ajtót.)

Ella. (Megáll az ajtóban és szívére szorítja a kezét.) Jaj Istenem, hogy félek.

Tankovics. Nincs mitől. (Megcsókolja mind a két kezét.) Angyal. (Előre vezeti és leakarja segíteni a kabátját.)

Ella. (Idegesen.) Hagyjon el. (Leül.)

Tankovics. De nagyságos asszony, csak nem akar itt kabátban ülni?

Ella. Nem kellett volna feljönnöm.

Tankovics. C. c. c. Hogy maga milyen különöket tud mondani.

Ella. Igaza van, ha csufolódik. Bizonyosan minden asszony ezt mondja először.

Tankovics. A lányok is.

Ella. Jaj, maga milyen cinikus. Elrontották a nők.

Tankovics. (Nagyon meg van elégedve a kritikával.) Na, na.

Ella. Persze, maga már az első percben tudta, hogy én fel fogok jönni.

Tankovics. Azt nem, de a harmadikban már igen.

Ella. Honnan?

Tankovics. Hallani azt az asszony hangjának ideges csengésén, ahogy az első tapogatózó kérdésekre felel.

Ella. Akkor ezentul más hangon beszélék. (Mély hangon.) Maga kitanult róka.

Tankovics. (Mint ha hájjal kenetnék.) Na, na. Az ember csak megtanul egy és más. Megengedi? (Megint gombolni akarja)

Ella. Na. Ne nyuljon hozzám. Megígérte, hogy tisztességesen viseli magát.

Tankovics. Megígértem? Kiteelik tőlem. De nem baj. Maga nem ígérte meg.

Ella. Hallja, minden férfi ilyen szemtelen a lakásán?

Tankovics. Nem. Van, aki szemtelenebb.

Ella. Az mit beszél?

Tankovics. Az nem beszél.
Ella. Maga gonosz ember.
Tankovics. Na végre. (Újra neki lát.)
Ella. (A kezére üt.) Kedves lakása van. —
Mondja, hány asszony járt itt előttem?
Tankovics. (Megnyom egy gombot. Egy nagy tábla esik le, „Maga az első“ felirással.)
Ella. (Nevet.) Ezt a lakást igazán modernül szerelte fel.
Tankovics. Nem én. Így épült. Ezt mindjárt legénylakásnak tervezték.
Ella. Mondja — de feleljen őszintén — igaz, hogy van még egy lakása?
Tankovics. (Megint gombol. Ella enged.)
Igaz.

Ella. Hol?

Tankovics. Titok.

Ella. Tudni akarom.

Tankovics. (Közben lerakta a kabátot és kalapot.) Miért?

Ella. Nem akarom, hogy ott megcsaljon.

Tankovics. Maga drága asszony. Azt a lakást nem árulhatom el, mert az nagyon nagy titok.

Ella. Hát ennyire szeret?

Tankovics. Azt majd másképp fogom bebizonyítani.

Ella. Nekem ez a bizonyíték kell. Most már csak azért is. Ennyit megérdemlek, mert feljöttem.

Tankovics. Ahhoz nem elég feljönni. Szóval majd — mikor bemegy.

Ella. Szemtelen.

Tankovics. Igaza van. Hogy töltöm az időt! (At akarja ölelni.)

Ella. (Elhárítja.) Na nem, na. Várjon. Ne olyan hirtelen. Meséljen előbb szépen. Gyujt-

SZERÉMY ZOLTÁN

Vigszínház: Liliom

(Lázár rajza)

(* Minden jog a szerzőé.)

son be a kandallóba. Aztán adjon valamit innom. Valami erőset. Istenem. Esküszöm magának, hogy először teszem életemben. Persze most meg fog nyomni egy gombot és le fog esni egy tábla „hiszem, hiszem“ felírással.

Tankovics. Ezt komolyan hiszem. Csak az tudja ilyen pontosan, mi kell, aki regényből tanulta meg a legénylakásbeli szerelmet. (Felszítja a tüzet és likórt készít elő.)

Ella. Istenem, igazán nem hittem volna, hogy a második találkozásra így beadom a kulcsot. Mondja, minden asszonyt ilyen hamar levez a lábáról?

Tankovics. (Nyomatékosan, ahogy csak egészen jelentéktelen férfiak tudnak ilyen mondani.) Tudja, nem vagyok barátja a hosszú keñceficézésnek.

Ella. Na, azért már nagyon régen szemez velem a korzón. Legalább két éve.

Tankovics. (Tölt.) Összesen husz hónapja, hogy itthon vagyok.

Ella. Tulajdonképen, miért volt maga itthon?

Tankovics. (Likórt kínál.) Parancsoljon. Miért? mert nem szerettem kint lenni a fronton. Egészségére. (Koccintanak és isznak.)

Ella. Jó. De hogy jött haza? Megsebesült?

Tankovics. Nem én. Idegsokkom volt.

Ella. Hogy kapta?

Tankovics. Lecsapott mellettem egy — generális.

Ella. (Nevet.) És az olyan nagyot pukkant?

Tankovics. Sajnos, nem pukkadt. De nekem elég volt.

Ella. És most tulajdonképen mit csinál?

Tankovics. Azt magam is szeretném tudni. Az volt a tervem, hogy háboru után aktívál-

tatom magam. Ez most jó tipp. Mi? Olyan, mint a korcsolyacsatoló nyáron. Hát most várok. Várom, hogy mi lesz. Addig is azt csinálom, amit a legtöbb ember, igyekszem magam eltartatni a népköztársasággal. Nagyon egyszerű módot eszeltem ki rá. Én most ugynevezett kórházi kezelésben vagyok. Pár hónapig még elhuzom. Teljes fizetés, jó koszt.

Ella. De hát már nincs idegsokkja.

Tankovics. De nem ám, mert egy fránya doktor kitalált itt valami ravasz eljárást az idegsokk ellen. Két hónapra becsukják az embert egy szobába, egész nap villanyozzák és egy percre ki nem engedik. Nahát ez rémes. Azt én nem bírom ki. Ép azért a mult héten siettem kigyógyulni az idegsokkból. Pedig be szépen csináltam. Most belső bajjal próbálkozom.

Ella. Hát nem a kórházban lakik?

Tankovics. Hivatalosan a 16-os helyőrségi kórházban lakom, de csak a reggeli vizitnél vagyok ott. Ennek megint külön utja van.

Ella. (Kérleli.) Nézze, sokkoljon egy kicsit, ugy szeretném látni, hogy csinálja.

Tankovics. Az nem olyan egyszerű. Az művészet. Ahhoz ihlet kell. Legjobban akkor csinálom, ha előbb valamit jól a földhöz vágok. (Ujra babrálni kezd.) A nagy csattanás kell.

Ella. (Nagyot vág a kezére.) Például ez.

Tankovics. Ez jó. (Néhány rángást tesz a karjával.)

Ella. De kedves. Mondja, mindene így mozog, ha megütik?

Tankovics. Nem. Nem ütni, csókolni kell. (Átkapja és csókolni akarja.)

Ella. (Kiszabadítja magát.) Hohó. Mondtam már, előbb a lakáscímet akarom.

Tankovics. Utána.

Ella. Szemtelen.

Tankovics. Közben.

Ella. Örült.

Tankovics. Igen, örült vagyok, hogy annyit beszélek. (Nekiugrik.)

Ella. (Éltaszítja.) Nem, nem és most csak azért sem.

Tankovics. (Megragadja.) Ne játsz velem!

Ella. Most már nem kell a lakása. Hagyjon el. Megyek haza.

Tankovics. (Lihegve.) Csacsi. Nádor-utca 90.

Ella. Most hazudik.

Tankovics. Esküszöm, Második emelet 10.

Ella. Ah, milyen forróság van itt.

Tankovics. Igaz. Gyerünk a' másik szobába. (Viszi magával.)

Ella. Engedjen egy percre! Levegőt! (Kiszabadítja magát és az ablakhoz lép. Kinéz és nagyot sikolt.) Jézus Mária! (Visszatántorodik.)

Tankovics. Mi az, az Istenért?

Ella. Az uram!

Tankovics. Mi az ördög?

Ella. Jaj istenem, mi lesz most? Megöl! Jaj, csak ne jöttem volna el. Megöl!

Tankovics. De hát tulajdonképen ki a maga ura?

Ella. Még azt sem tudja? Brenkócz József.

Tankovics. Az a híres atléta?

Ella. Az.

BALASSA JENŐ

Vígyszínház: Lillom

Lázár rajza

Tankovics. Miért nincs az ilyen most orosz fogságban?

Ella. Nem volt katona soha. Fel volt mentve. — Jaj Istenem!

Tankovics. Milyen címen?

Ella. Mint nélkülözhetetlen atléta.

Tankovics. Finom erkölcsök. Nem csoda, ha elvesztettük a háborút.

Ella. (A ruháit kapkodja össze.) Megöl mind a kettőnket.

Tankovics. (Az ablakhoz lép.) Én nem látok senkit.

Ella. Mert már bizonyosan jön fel a lépcsőn. Egyenesen a kapunak tartott. (Kétségbeesve.) Agyonlő. — Jaj! Mindig töltött revolverrel jár. — Van magánál revolver? (Össze-vissza szaladgálnak.)

Tankovics. Szépen van. Egy penkala ceruza az egész fegyverzetem. De hátha nem ide jön.

Ella. Istenem, éreztem, előre éreztem. (Elhaló hangon.) Már itt is van. (A külső ajtó nyílik és bevágódik.)

Tankovics. (Ijedten.) Maga elfelejtette bezárni a külső ajtót!

Ella. Mit tudom én izgatottságomban! (Erős kopogás. Ijedten egymásra néznek. Csend. Ujabb erősebb kopogás.)

Ella. (A kezét tördeli.) Mit csináljak? Merre menjek? Istenem, istenem.

(En várhatok, bömböli valaki kívül. Mintha Bakó László hangja zugna végig a színen.)

Tankovics. (Reszketve.) Kellemes hangja van.

Ella. Talán arra?

Tankovics. Az is az előszobába vezet. (Tanács-talanul ide-oda futkosnak.)

Tankovics. Az ördögbe is, mit csináljunk?

Ella. Megvan.

Tankovics. (Örömmel.) Na.

Ella. (Gyorsan rendbeszedi magát.) Az ideg-sokk. Kapjon azonnal ideg-sokkot.

Tankovics. Ha csak az kell. (Előbb valamit odavág a földhöz, azután elkezd „dolgozni“.)

Ella. Ugy, most feküdjön le gyorsan a pam-lagra. Én ápolom, a többit bizza rám. (Tankovics lefekszik. Ella gyorsan kinyitja az ajtót.)

Brenkócz. (Széles ordítással beront.) Most meghalsz, te bestia há!

Ella. Megőrült? Pszt! Csendesen.

Brenkócz. (Ordít.) Megőrült? Miért csendesen?

Ella. Nem látja, hogy egy halálos beteg fekszik itt? (Tankovics nagyban sokkol.)

Brenkócz. (Megragadja Ellát.) Felelj nyomoruult, hogy kerülsz ide?

Ella. Nagyon egyszerűen. Bejöttem.

Brenkócz. (Fogvicsoritva.) Tehát bevallod?

Ella. Nincs mit titkolni. Egy szabónót kerestem a harmadik emeleten. Epp erre mentem el, mikor egy szolga kirohant a lakásból és segítségért kiabált. En besiettem és itt találtam ezt a súlyos ideg-sokkal küzködő szegény katonát. Természetesen nyomban ápolás alá vettem. Nem hiába végeztem ápolónői kurzust. Most az egyszer felült, Othelló ur!

Brenkócz. (Nagyon gúnyosan.) Ugy? Ugy? (Hirtelen lecsap.) És miért volt bezárva az ajtó?

Ella. Csak nem engedhetem meg, hogy akárki benyisson. Mit gondol, ha itt lát egyedül? (Indignálódva.) Maga persze nem gondol az én hírnevemre. (Tankovics láthatóan meg van elégedve.)

PÁRTOS GUSZTÁV

SZALAY KÁROLY

Vígshíház: Liliom

Lázár rajza

Brenkócz. Kérem édes nagysád 74—51.

Tankovics. (Felordít.)

Ella. Az istenért! Mi az?

Brenkócz. 16-os helyőrségi kórház? Ügyeletes orvos? Kérem, tessék azonnal jönni Sziget-utca 14 I. 19. szám alá. Egy főhadnagy halálán van. Valami súlyos roham. Igen, 14.

(A telefonbeszéd alatt Tankovics egyre erősebben rohamozik. A keze, lába úgy jár, mintha kölcson vette volna. Végül a diványpárnákat szertedobálja, úgy, hogy egy-kettővel Brenkócz urat fejbe is vágja.)

Ella. (Odasiet hozzá.) Az ég szerelmére, csilapodjék. (Brenkóczhoz.) Vízet, gyorsan!

Brenkócz. Kérem. (Kisiet.)

Tankovics. Végem van. Az a nyomorult a nyakamra hozta a kórházat. Még hozzá az a főorvos ügyeletes. A legkomiszabb kutya. Ha az meglát idegssokkal — vége az idegssoknak. (Felül.) Már nincs semmi bajom.

Ella. Megőrült? Hisz ez csak csel volt tőle. Ha visszajön és meglátja, hogy szimulált, úgy keresztül lövi, mint egy kutyát.

Tankovics. Bánom is én. Inkább a halál, mint a villanyozás és két hónapi szobafogság.

Ella. De én! Én! Velem nem törődik? Édes Istenem! — Aztán nézze, ugysem használ. A doktornak meg fogja mondani, hogy idegrohama volt. Az beviszi. Vigyázzon. Jön.

Tankovics. Nahát ez szép kis komédia. Szervesz, Váci-utca. (Visszaékszik.)

Brenkócz. (Jön egy pohár vízzel.) Itt van, édesem. Látszik, hogy nincs asszony a háznál. Alig találni meg valamit. (Édesen.) Hogy van a beteg?

Ella (A vizet Tankovicsnak nyújtja) Valamivel jobban.

Brenkócz. Csak meg ne haljon addig szegény, míg jön a doktor.

Tankovics. (Valami olyanfélét morog, hogy frászt a pofádba.) Mit mond, édesem?

Ella. Hálás, hogy maga olyan gyöngéd hozzá.

Brenkócz. Nem is értem, hogy tudtam az előbb úgy meggyanusítani. Hiszen alig él, szegény. (Tankovics csendesen nyöszörög) Na majd elmondom a doktornak, milyen szörnyű rohama volt. (Tankovics ijedt mozdulatot tesz.)

Ella. (Erélyesen) Kérem József, bizza ezt reám. Az ápolónő dolga az orvost informálni. Talán jobb is volna, ha visszavonulna a másik szobába.

Brenkócz. Nem, fiam. Magam akarok a doktornal beszélni. Másképp nem volnék nyugodt. (Tankovics elé áll és nézegeti.) Megszerettem. Határozottan megszerettem. (Tankovics dühében felordít.)

Brenkócz. (Ragyogó arccal) Még mindig nem vagyok rá jó hatással. (Csengetés) Itt a doktor. (Kirohan) (Tankovics fel akar kelni. Ella visszanyomja.)

Ella. Az istenért. Csak nyugalom. Játsszuk végig. Majd kimászik valahogy.

Tankovics (Lemondó kézmozdulattal) Soha, — Amilyen szerencsés napom van ma. — Tudtam, hogy valami lesz. Reggel felordítva huztam fel a cipőmet. (A doktor jön Brenkócz és két beteghordó katona kíséretében.)

Doktor. (Brenkóczhoz) Rokona?

**Finom arcbórt
nyer, ha**

EUFEMIA

**arckrém
használ.**

NEMZE I (ROYAL) KABARÉ VII, Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Minden este 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 7 órakor

Kittinó műsor. 6 új vigjáték.

Duettek! Szólók! Varieté attrakciók!

Solti Hermin, Virásh Jenő Papp János, Sándor Stéfi, Dezőfy László, Pártos Jenő Geiser Irma, Máté Sándor, Zöldi Márton, Salamon Béla, Forgács Jenő Molnár József, Gyenis Ede, Arányi József, Gombócz Vilma, Gárdos Irén, Arany Sari, Csillag Mariska és az összes varieté attrakciók.

LOHR MÁRIA (Kronfus) Budapest, VIII Baross-utca 85. Legrégibb fővárosi vegytisztító és kelme estő.

Fiókok: II., Fő-ut 27, IV., Eszki-ut 6. és Kecskeméti-u. 14. VI., Andrásy-ut 16. Teréz körút 39 és Teréz-körút 24a. V., Harmincad-u. 4, VIII., József-körút 2

NAGY MIHÁLY DROGÉRIÁJA

Budapest, V., Váci-ut 4. Telefon: 160-96.

A községi tisztviselők országos szövetségének szerződéses szállítója. — Szappanok, illatszerek, kótszerek és háztartási cikkek nagy raktára.

Berlini közp. etikai intézrt, József-körút 43. Telefon: József 49 51. Tanítványok felvétetnek. Hajszállakat, szepiót szemölosöt, mitesert eltávolít villanyval. Archámlasszítás.

Kettő korona

egy finom pipere
szappan, ha

CARBONIN

segélyével házi-szappanból otthon főzi!

Másfél kilogramm piperezappanhoz elegendő Carbonin és illatosító 7 korona — Kapható mindenütt.

Főraktár: **Honvéd drogéria**

Budapest, I., Attila-körút 2. sz.
és **TÖRÖK J.** gyógytára, VI, Király u. 12.

MÁTYÁS

történelmi dráma

Irta: Fényes Samu

A nagyszerű drámaírónak legkiforrottabb műve, mely Mátyás király életének legérdekesebb epizódjain épül fel hatalmas erejű, forró lüktetésű drámává.

oltár ára 10 korona és 10 % drágasági pótlék Kapható a „Szinházi Élet” boltjában, VII., Erzsébet-körút 24 és minden könyvkereskedésben.

Brenkócz. Igen. És én is, nőm is nagyon nagyon aggódunk. Rettenetes roham volt. Nem lesz valami baj?

Doktor. (odanéz! A Tankovics. Kutya baja. Notórius szimuláns.)

Brenkócz. (Felordít.)

Doktor. Nem ügyel a kézzel-lábbal mutogató Tankovicsra Brenkóczhoz (Azért ne ordítson. Nem akartam megsérteni. Csak úgy értem, hogy a gyanus alakok közé tartozott.)

Brenkócz. (Megragadja Ellát) Hallottad, nyomorult bestia? Há!! (A revolverzsebében kitorász. Tankovics felugrik és hirtelen kiramodik, A két katona utána. Ella zokogni kezd. Brenkócz fel és alá rohan röhögve.)

Doktor. (nagyot néz.) Hát ez mi? Vagy úgy? Na, megállj te csirkefogó, adok én neked kalandokat. Majd megkezelünk egy kicsit.

Brenkócz. (Megint neki esik a zokogó Ellának.) Térdre, nyomorult! (Lenyomja)

Doktor. Ej, haj. (Kisiet.)

Brenkócz. (Ordít) Itt halsz meg!

Ella. Kegyelem, (Kívül becsapódik az ajtó. Egy pillanatra mindkettlen felneszelhek, azután hangos hahotára fakadnak)

Ella. (Felugrik) Ez sikerült.

Brenkócz. Hahaha. Mit szólsz hozzá, hogy én ezt, hogy játszottam meg? Te sem voltál rossz. De én! Mi? Még egy ilyen jelenet és kineveznek örökös tagnak a Nemzetihez

Ella. Szóval, fiam, meg van a lakás: Pompás kis fészek. Elrekvirálható. A másik lakása Nádor-utca 90. alatt van.

Brenkócz. Ellácska, te egy nagyszerű asszony vagy. Ragyogó ötleteid vannak. Így tehát meg van a kék róka.

Ella. Azt elhiszem, mert szívesen ad mindenki tizezer koronát ezért a lakásért.

Brenkócz. Igazán örülök neki, mert tudod, szeretem, ha elegáns vagy mellettem.

Ella. Most gyorsan ird meg a hirdetést.

Brenkócz. (Leül és ir.) Gyönyörű két szobás legénylakás mellékhelyiségekkel elrekvirálható. Közvetítési díj. Tehát mennyi az a róka?

Ella. Tizezer korona.

Brenkócz. Tizezer korona és mondjuk 100 szivar. Megérdemlek egy pár szivart én is, mert olyan jól játszottam. Mi?

Ella. Meg, fiam. (Rendezget a szobában.)

Brenkócz. Cim a kiadóhivatalban. Elég, ha a Pesti Hirlapban megjelenik. Hahaha. — Még most is kell nevetnem, hogy milyen rettenetes voltam. Ivánfi! En mondom néked, Ivánfi. — Te, de azért őszintén szólva, egy kicsit sajnálom szegényt. Nem is kellett volna tulajdonkép elvitetni. Elég, ha megtudtuk, hol a másik lakása. Akkor is elrekviráltattuk volna, ha itt marad.

Ella. Azért kellett elvitetni, mert nem akarom, hogy kellemetlenség legyen. Képzeld el, ha itt marad és megtudja, hogy te adtad ki a lakást. Na, nem tudom, mi lett volna.

Brenkócz. Az igaz. Rabiátus embernek lát-

„Lili bárónő“ megjelent!

A nagyszerű Martos-Huszka operett dalai két füzetben kaphatók. Ára 16,—, porto 1,— K. Megrendelhető a „Színházi Élet“ boltjában, Budapest VII., Erzsébet-körút 29.

Rendkívül érdekfeszítő!
GABRIEL D'ANNUNZIO

A GYÖNYÖR

A nagyvilági nő és a nagyvilági férfi szerelmeinek pompás rajza. :: Ára portóval és 10% felárral 25 K.

Megrendelhető a „SZÍNHÁZI ÉLET“ könyvkereskedésében, VII., Erzsébet-körút 29.

III SZÍNHÁZI ÉLET ÉV-
KÖNYVE,

MŰVÉSZETI ALMANACH

Szerkesztette: INCZE SÁNDOR

A színház, irodalom és művészet minden ágáról, rendkívül sok és érdekes olvasni való, becses adatok, továbbá novellák, versek, essayk a legkiválóbb írók tollából, rajzok, fotográfiák stb.

A vaskos **10 kor.**
kötet ára:

Drágasági pótlék 10 %.
Kapható minden könyvkereskedésben, tőzsdében és a SZÍNHÁZI ÉLET Boltjában, (VII. kerület, Erzsébet-körút 29. szám.)

szik. Pocsékul megrugott a disznó. (Az oldalát tapogatja.)

Ella. Ugyis fog nyomozni, ha visszajön. (Ünnepélyesen.) Édes fiam, valamit meg kell igéred.

Brenkócz. Mi az, fiam?

Ella. Ha kiadtad a lakást, még ebbe az utcába sem teszed a lábad, nehogy egyszer erre találjon és gyanút fogjon. Nem akarom, hogy azért a rókáért a legcsekélyebb kellemetlenség legyen. Inkább le mondok róla.

Brenkócz. Ellácska, te egy ideális feleség vagy. Nincs még egy olyan asszony, aki ilyen kedves tudna lenni, mint te. (Cirogatja.) Igazán úgy féltesz?

Ella. (Öszintén.) Nagyon.

Brenkócz. Te kis szerelmes macska, te. Na kedvedért szavamat adom, hogy még a lábatam sem teszem be ebbe az utcába.

Ella. Köszönöm fiam.

Brenkócz. Most sietek fiam, mert becsukják a kiadóhivatalt. Nem jössz velem?

Ella. Nem édesem. Még egy pár helyre kell telefonálnom. Azután megyek haza. Fáradt vagyok.

Brenkócz. Pá.

Ella. Pá.

Brenkócz. (Az ajtóban hirtelen pözba vágja magát.) Most meghalsz, te bestia! háá!! Hahaha. Nagyon jó.

Ella. Hahaha. Nagyon jó. (Brenkócz el.)

Ella. (A telefonhoz siet.) Halló 73-72! Kereskedelmi Bank? Csató Odón urat kérem. Dönci? Én vagyok. Pá. Szereztem egy nagyszerű lakást. Sziget-u. 14. I. 19. Pompás. Most ide figyelj. Először rohanj azonnal a lakáshivatalba és foglald le. Azután reggel korán feljössz és kifizetsz az uramnak a közvetítésért tizezer koronát. Igen. Ebből veszem meg azt a két rókát, amellyel a mult héten meg akartál lepni. Így legalább nyiltan hordhatom. Száz szivart is adsz neki, de jót. Megérdemli, mert lesz egy pompás kis fészke, a hová egész nyugodtan járhatok. Az uram, az a teve még a közelébe sem fog merni jönni ennek az utcának. (Kívül zaj.) Pá. (Leteszi a kagylót.) Mi az?

Brenkócz. (Széles nevetéssel beront.) Visszajöttem fiam, mert ezt még meg kell neked mondanom, hogy milyen ostoba emberek vannak a világon. Hahaha! Az a marha Tankovics azt hitte, hogy engem fel lehet szarvazni Engem!

Ella. Téged. Hahaha!

(Függöny.)

MEGJELENT!

A császár partraszállt

Lakatos László új szindarabja, a

Medgyaszay Színház nagy sikere.

Ara K 4.- és 10% felár.

Kapható a Színházi Élet boltjában, Erzsébet-körút 29. szám. □□□ Portó 50 fillér.

Könyvajdonyágok

REGÉNYEK:

Apuleius: Az aranszamar	9—	K
Daudet: Fromont és Risler	12—	K
D'Annunzio: A gyönyör	22—	K
Douglas Lord: Wilde Oszkár és Én	14—	K
Flaubert Gustave: Egy fiatalember története	20—	K
Krudy Gyula: Pesti Album	8—	K
Laczkó Géza: Német maszlag	18—	K
Lieblein: Kiszmet	4—	K
Masson: Napoleon és a nők	11—	K
Művészeti Almanach 1919. évre	10—	K
Petőfi legszebb költeményei	5—	K
Richepin Jean: Lépvessző	4—	K
Romain Rolland: Jean Christophe I. A hajnal	7—	K
Romain Rolland: Jean Christophe II. A virradat	7—	K
Romain Rolland: Jean Christophe Parisban I. A piaci vásár	14—	K
Stindberg: Vallomások	14—	K
Szenes Béla: Csudaszép Magda	12—	K
Ujhelyi Nándor: Egy férfi szerelmei	14—	K
ijtj. Wlassics Gyula: A vörös szalon	14—	K
Zémlak Semene: Kancsuka	16—	K

SZINDARABOK:

Barta Lajos: Örvény	6—	K
Hajó Sándor: Az ötvenéves férfi	6—	K
Hervieu Paul: Bagatell	3—	K
Hevesi Sándor: Császár és komédiás	6—	K
Lakatos László: Férj és feleség	6—	K
Lengyel Menyhért: Sancho Panza királysága	7—	K
Molnár Ferenc: Liliom	5—	K
Garamszeghy: Hung Yü	2—	K
Lakatos László: A császár partra szállt	4—	K
Molnár Ferenc: Ördög (új kiadás)	5—	K
Portó egyenként 50 fillér. Megrendelhetők a „Színházi Élet” boltjában, VII. Erzsébet-körút 29.		

Kollaujdonyágok

Azóta úgy félek a lombhullatástól (Kovács)	4—	K
Béke keringő	4 50	K
Bölcsődal (Pogány Róbert)	4—	K
Bolsevik nőta (Pogány Róbert)	4—	K
Egy régi dáridó az volna jó	4—	K
Egy szál cigánnyal huzatom (Zerkovitz)	4—	K
Lili bárónő 2 füzet	16—	K
Rég volt... Rég volt...	4—	K
Gróf Rinaldo I. II. füzet	14—	K
Gyufa (Boross dala)	5—	K
Leszerelek (Boross dala)	4—	K
Ó drága Rebekám	4—	K
Vallomás. 2 dal	4—	K
Megrendelhetők a „Színházi Élet” boltjában VII., Erzsébet-körút 29.		

Szerkesztői üzenetek

(E rovatban készséggel adunk felvilágosítást 5 színházi vonatkozású kérdésre. Kéziratokat, rajzokat nem adunk vissza és azok megőrzésére nem vállalkozunk.)

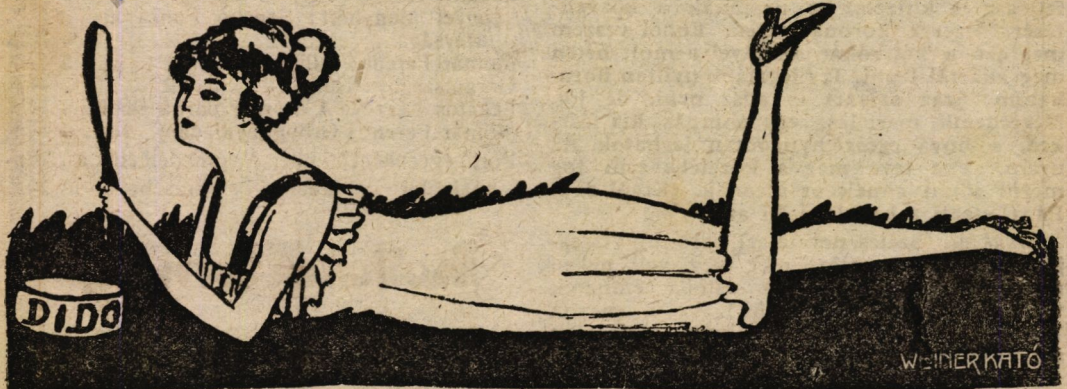
D. Adrienne, Szeged. 1. Varsányi Irén. 2. Nem vált el. 3. Előfizetése ápr. 30-án jár le. — *K. B.* A kívánt adatokat a jelzett lapokban megtalálhatja. — *Régi hű olvasó.* A hivatalos névsorban nem szerepel a neve. — *Fogadás.* Az előbbi megállapítás a helyes. — *Kiszmet.* Igen. — *Fekete 16.* A rovatvezetőnek ennél sokkal komolyabb elfoglaltsága van. — *5 év óta előfizető.* 1. Nem ad autogramot. 2. Jónás Dezső. 3. Nem színész. 4. Dohány-u. 62. 5. Megtalálja a *Színházi Élet* legközelebbi számában. — *K. L. Nagykároly.* Nem főbenjáró bűn, az igaz, de viszont az illető fiatalember zavarja a pénztár kezelés munkáját s így ott nincs neki semmi helye. *K. L. né Nagy János-u.* Tessék valamely színház titkárnál jelentkezni. — *Máry, 17.* Nem minden fénykép került reprodukció alá, hiszen több ezer fényképet kellene közölnünk akkor. *Pesti fiú.* Milyen célból kellene? — *Desidér.* Gyenge kísérlet. — *S. István.* 1. Nemes származású, a vígszínházi színészsícolát végezte. 2. Nem valami kitűnő költemény.

— *Maca.* 1. Ily rövid alatt nem lehet. Magánököndéket felvesz Somlár Zsigmond, a Belvárosi Színház művésze, Rózsa-u. 48. 2. 1892-ben született. 3. Szerecsen-u. 57. — *K. Imre Debrecen.* Tessék Marton Sándor dr. irodájához for-

dulni, Bécsi-u. 1. — *B. Mancsi.* 1. József körút 17. 2. 27. 3. Nem rendelkezünk azzal az adattal. — *K. Pál.* Nem színészi vonatkozású vers. — *B. Mária.* Ez idő szerint tul vagyunk halmozva. — *Taifun.* Góthné Kertész Ella játszotta. — *R. Zs.* Sziget-u. 4–6. Telefon 15–43. — *W. Violetta, Módos.* Tessék a részleteket a Zenakadémián megtudakolni. (Liszt Ferenc-tér.) — *Ilonka.* 1. Az említett orfeumoknál kell kérdezősködni. 2. A mozipálya egy pár évig megközelíthetetlen, annyi a jelentkező. — *G. Irmus.* 1. Rákoczi-tér 16. 2. Rajnai Gábor 1885 május 11-én született Aradon, ugyanott járta középiskoláit is. A színészakadémia elvégzése után előbb Kolozsvárra hívták, 1908-ban pedig a Nemzeti Színház szerződtette, ahol első fellépte Bródy Sándor Hófehérekjében volt.

Nagykikindai kisleány. A *Színházi Élet* a nem előfizető olvasóinak is mindenkor készséggel válaszol 5 színházi vonatkozású kérdésre. — *Rabország.* 1., 4. Nem jelent meg róla életrajzi adat. 2. A *Színházi Élet* kiadóhivatalában megrendelhető. 3. 1891. márc. 31-én született Kisvárdán. — *Stefi, Arad.* Megkaptuk. A visszaküldés nem sokára megkezdődik. — *B. M.* A színház könyvtárossá kell értekezni. — *H. Madeleine.* 1. 1889. márc. 12-én született. 2. Nős. 3. 32. — *Előfizető, Zalaegerszeg.* 1. Király-u. 108. 2. Ennek légió a száma. 3. Nős. — *Sz. kisasszony.* 1. Nem színész. 2. Dehogy; nagyon kedves és joviális bohém-fiú. 3. Nem találta el, mert nős, felesége híres színészcsalád ivadéka. 4. 1884-ben született. 5. 1880-ban. — *K. L. Kispest* 24. — *Etua.* Évi 120 K a tandíj. — *Előfizető*

Természetes rózsaszínű arcbőrt nyer,

ha „DIDO“ rózsaszínű krémet használ

Debreceni jogászok megbízható jegyzetekért, tankönyvekért, szigorlatokra, alapvizsgálatokra való előkészítésért csak dr. Szafal Ernő jogi szemináriumához Debrecembe fordulnak.

TÖRÖK RÓZSA

arckenőcs, csodás hatású keleti arcápoló. Szépeknek kincs, tisztátalan arcuaknak nélkülözhetetlen. Nappalra zsírtalan, éjjelre zsíros minőségben. Ara 12 K. Kapható: Rácz Gy. János kozmetikai laboratóriumában, Kiskunhalas 77.

N A G Y   E N D R E
K O N F E R A L

Faint, illegible text visible on the right edge of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Bajor Gizi
Medgyaszay színház.

Papp fotó.